

Riktlinjer och rutiner för riksfärdtjänst i Värmdö kommun

-som grund för riksfärdtjänst gäller lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.

*Fastställd av finansieringsnämnden för
äldreomsorg 2012-02-14, § 8*

1. Allmänna förutsättningar för resor med riksfärdtjänst

- Riksfärdtjänst ges till personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt enligt 1 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.
- Funktionshindret måste bedömas bestå mer än sex månader.
- Funktionshindret skall på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.
- Resan ska ske från en kommun till en annan kommun i Sverige, enligt 5 § 3p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.

2. Vem får resa med riksfärdtjänst

2.1 Tillstånd

Tillstånd att åka riksfärdtjänst ges under förutsättning att:

- Resenären är folkbokförd i kommunen, enligt 4 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.
- Resan till följd av den sökandes funktionshinder inte kan göras till normala resekostnader med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare, enligt 5 § 1p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.
- Ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet enligt 5 § 2p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.
- Resan inte av någon annan anledning bekostas av staten, en kommun eller ett landsting enligt 5 § 5p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.
- Resan inte är en tjänsteresa till följd av ett anställningsförhållande.

Beviljande av tillstånd skall ske med hänsyn till sökandens funktionshinder. Den omständigheten att det saknas allmänna kommunikationer är i sig inget skäl för att bevilja riksfärdtjänst.

2.2 Riksfärdtjänst för barn

Riksfärdtjänstresa kan beviljas även för barn under 18 år om kriterierna ovan är uppfyllda, enligt 5 § 2 st lagen (1997:735) om riksfärdtjänst, då resan till följd av funktionshindret måste genomföras på ett särskilt kostsamt sätt. Därvid ska beaktas att även icke funktionshindrade barn i lägre ålder normalt inte åker ensamma. Därför ska det även tas hänsyn till att barn i lägre ålder behöver hjälp av förälder eller annan närstående med att genomföra resor oavsett om de har funktionshinder eller inte.

3. Ledsagare

Vid riksfärdtjänstresa kan ledsagare behöva medfölja. Kommunen beviljar resa för ledsagare under förutsättning att detta anses nödvändigt för resans genomförande, enligt 6 § lag (1997:735) om riksfärdtjänst.

Resa kan även beviljas för ledsagare om det finns omständigheter som kräver att ledsagaren återvänder hem före resenären och därmed reser tillbaka på egen hand efter att ha ledsagat resenären till resmålet. Resa kan också beviljas om omständigheter kräver att ledsagaren reser på egen hand för att hämta resenären på resmålet och ledsaga denne på hemresan.

Även resa för ledsagare beställs av kommunen.

Vid resa med taxi och specialfordon bedöms ledsagare ej behövas annat än i undantagsfall t ex där behov föreligger om särskild hjälp under själva färden.

Lagen om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för kommunen att tillhandahålla ledsagare.

4. Medresenär

Person som inte är ledsagare men som önskar medfölja på resan kallas medresenär.

Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin resekostnad. Kommunen åtar sig att förmedla beställningen men ansvarar ej för genomförande eller betalning. Resebyrån skickar faktura tillsammans med biljetterna.

Vid resa med taxi eller specialfordon betalar medresenär en avgift som är lika stor som egenavgiften för den som beviljats riksfärdtjänst. Om merkostnaden för medresenären är högre kommer den tas ut av medresenären.

5. Vart får man åka

Resan får göras från en kommun till en annan inom Sverige, enligt 5 § 3p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst, och får inte till sin helhet ske inom landstingets färdtjänstområde.

6. Val av färdmedel

Resor med riksfärdtjänst skall göras med allmänna kommunikationer, taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon (Specialfordon), enligt 5 § 4p. lagen (1997:735) om riksfärdtjänst. Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges ej.

Kommunen beslutar om färdtjänst med beaktande av resenärens funktionshinder och övriga omständigheter. Billigaste färd sätt skall användas vilket innebär följande:

- a) I första hand används allmänna kommunikationer, dvs. tåg, buss, båt eller flyg där så är möjligt med hänsyn till resenärens funktionshinder.
- b) I andra hand används allmänna kommunikationer i kombination med taxi eller specialfordon.
- c) I tredje hand används enbart taxi eller specialfordon.

Annan prioritering kan göras om resan därigenom blir billigare.

Vid resor med allmänna kommunikationer skall rabatter och billigare prisalternativ användas i så stor utsträckning som möjligt med hänsyn till funktionshinder och resans ändamål. T.ex. kan priset vara lägre en annan veckodag än den resenären avser att åka.

7. Egenavgift

Resenären skall betala en särskild s.k. egenavgift vars storlek följer den av Regeringen meddelade föreskriften och baseras på vägavståndet mellan start och målpunkt. Aktuella egenavgifter framgår av bilaga.

8. Ansökan om resa

Ansökan skall ske, senast 14 dagar före resans påbörjande, till kommunens enheter för äldre och funktionshindrade. I undantagsfall t ex för närvaro på begravning eller besök hos akut sjuk får ansökan göras senare. I samband med storhelger krävs att beställningen sker senast tre veckor före resans påbörjande, eftersom tillgången på transportmedel är begränsad.

9. Beslut

Kommunen beslutar om tillstånd och färdmedel. Tillstånd kan ej ges för resor som redan genomförts. Inga generella resor beviljas.

10. Resebeställning

Efter bifall av ansökan beställer handläggaren resa hos Riksfärdtjänst.

Biljetterna sänds till resenären tillsammans med inbetalningskort på egenavgiften. Egenavgift för taxiresa och specialfordon betalas direkt till chauffören.

11. Anpassning av restid

För att samordna taxiresor, samt för att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer, behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor på avstånd upp till 20 mil kan avresetiden förskjutas inom halvdag och för längre resor kan avresetiden förskjutas inom heldag. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas. Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder och ändamålet med resan.

12. Samåkning i taxi och specialfordon

Samordning av resor med taxi och specialfordon sker regelmässigt där det är möjligt. Detta innebär att resenären får samåka på hel eller delar av sträckan. Vid samåkning kan resesträckan och restiden bli längre än vid direktresa. I speciella fall kan kommunen besluta om ensamåkning.

13. Bagage

Bagage får medföras i den mängd som anges i respektive trafikföretags stadgar. För resa med taxi får normalt bagage medföras. Som normalt bagage räknas 2 väskor per resenär.

Utöver bagage får nödvändiga handikapphjälpmedel alltid medfölja.

14. Husdjur

Vid resor med allmänna kommunikationer får husdjur medföras enligt trafikföretagens anvisningar.

Vid resor med taxi och specialfordon får husdjur normalt ej medföras. Undantag kan medges efter särskild ansökan.

15. Överklagande av beslut

Ett beslut om riksfärdtjänst kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, enligt 13 § lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.

Överklagandet skall ske skriftligt. Det skall ha kommit in till kommunen inom tre veckor efter det att sökanden fick del av beslutet.